

Nur Duygu Bozkurt

**ONLINE TİCARETTE
EN İYİ FİYAT GARANTİSİ YOLUYLA
REKABET İHLALİ**

onikilevha
TİCARET SİSTEMİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM EN İYİ FİYAT GARANTİSİ UYGULAMALARI VE ONLINE PAZARDA ETKİLERİ

1.1.Konunun Önemi.....	3
1.1.1. Online Ticaret Kanalları	3
1.1.2. Platformların Genel Özellikleri ve Online Ticaret Kanalı Olarak Platformların İki Taraflı Pazar Yapısı ve Ağ Etkisi.....	4
1.1.2.1. Platformların Genel Özellikleri.....	4
1.1.2.2. İki Taraflı Pazar Kavramı ve Bu Pazarların Özellikleri.....	6
1.1.2.3. Ağ Etkisi.....	7
1.1.2.3.1. Doğrudan Ağ Etkisi.....	10
1.1.2.3.1.1. Pozitif Doğrudan Ağ Etkisi.....	10
1.1.2.3.1.2. Negatif Doğrudan Ağ Etkisi	11
1.1.2.3.2. Dolaylı Ağ Etkisi	11
1.1.2.3.2.1. Kullanım Ağ Etkisi	12
1.1.2.3.2.2. Üyelik Ağ Etkisi	13
1.1.2.4. İlgili Ürün Pazarı Tanımı	14
1.2.En İyi Fiyat Garantisi Türleri	16
1.2.1. EKM Koşulunun Tanımı	16
1.2.2. EKM Koşulunun Türü Olarak “En İyi Fiyat Garantisi”	17

1.2.3. Etki Ettiği Kişi Bakımından EKM Koşulu Türleri	21
1.2.3.1. Dar EKM koşulu	21
1.2.3.2. Geniş EKM koşulu	22
1.2.3.3. EKM + koşulu.....	22
1.2.4. Satış Seviyesi Bakımından EKM Koşulları.....	23
1.2.4.1. Perakende seviyesi EKM koşulları (Online ticarette platform EKM koşulları)	23
1.2.4.2. Toptan seviye EKM koşulları	24
1.2.5. Etki Ettiği Zaman Bakımından EKM Koşulları.....	25
1.2.5.1. Eş zamanlı EKM koşulu.....	25
1.2.5.2. Geriye etkili (geriye dönük) EKM koşulu	26
1.2.6. Taahhüdün Niteliği Bakımından EKM Koşulları	26
1.2.6.1. Eş EKM koşulu	26
1.2.6.2. İmtiyazlı EKM koşulu	27
1.3. Geleneksel Pazarlar ile Online Pazarlardaki En İyi Fiyat Uygulamaları Karşılaştırmaları.....	27
1.4. Online Ticarette EKM Koşulları ve Rekabet Otoritelerinin Güncel Raporları ve Konuya Dair Bakış Açıları	30
1.4.1. Türk Hukuku Bakımından Güncel Çalışmalar.....	30
1.4.2. Uluslararası Rekabet Otoritelerinin Güncel Çalışmaları	34
1.4.3. Uluslararası Rekabet Otoritelerinin EKM Türlerine Yaklaşımı..	39
1.4.3.1. İsveç Rekabet Otoritesi'nin görüşü.....	40
1.4.3.2. Fransız ve İtalyan Rekabet Otoriteleri.....	41
1.4.3.3. Alman Rekabet Otoritesi'nin görüşü ve Konaklama Tesisi Rezervasyonu Platformları Kararları	42
1.4.3.4. İngiliz Rekabet Otoritesi'nin görüşü ve Fiyat Karşılaştırma Siteleri Kararı	45
1.4.3.5. Değerlendirme.....	46
1.5. Online Pazarlarda En İyi Fiyat Uygulamalarının Olumlu ve Olumsuz Etkileri	46
1.5.1. Konuya Dair Genel Bakış Açısı	46

1.5.2. Online pazarlarda EKM şartının piyasalarda oluşturabileceği olumsuz etkiler	47
1.5.2.1. Piyasadaki fiyat rekabetinin azalmasına yol açması ve bu doğrultuda perakende fiyatların artması.....	48
1.5.2.2. Pazarda fiyat katılığı oluşması ve rekabet karşıtı işbirliğinin kolaylaştırılması	55
1.5.2.3. EKM kullanımının piyasaya yayılma olasılığının artması..	57
1.5.2.4. Piyasada yoğunlaşma meydana gelebilmesi	60
1.5.2.5. Piyasada yeniden satış fiyatının tespitine yönelik uygulamaların artması	62
1.5.3. Dar EKM Uygulamalarının Potansiyel Olumsuz Etkilerinin Ayrıca Değerlendirilmesi.....	63
1.5.3.1. Dar EKM koşulunun geniş EKM koşuluna benzer etkiler doğurması.....	64
1.5.3.2. Dar EKM uygulamalarının doğrudan satış kanalındaki rekabetçi baskıyı azaltarak sömürücü uygulama teşkil etmesi	67
1.5.3.3. Platformu kullanmayı tercih etmeyen tüketicinin, aslında kullanmadığı ve fayda sağlamadığı bir değer sebebiyle normal şartlarda ödeyeceğinden fazladan ödeme yapması ve dar EKM koşulunun varlığı nedeniyle, platformu kullanmayan sağlayıcının tüketicinin seçeneklerini azaltması	69
1.5.4. Online pazarlarda EKM şartının piyasalarda oluşturabileceği olumlu etkiler	70
1.5.4.1. Fiyat seviyesinin düşmesine sebep olması	71
1.5.4.2. Bedavacılık sorununun çözülmesine yol açması.....	71
1.5.4.3. Ticari ilişkiye özgü yatırım yapılmasının teşvik edilmesi..	74
1.5.4.4. İşlem maliyetlerinin azalmasına sebep olması.....	75

İKİNCİ BÖLÜM
EN İYİ FİYAT GARANTİSİYLE REKABETİ
SINIRLANDIRAN HALLER VE MUAFİYET
BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

2.1. Yasal Dayanak.....	77
2.1.1. Türk Hukukunda Yasal Dayanak	77
2.1.2. AB Hukukunda Yasal Dayanak.....	78
2.2. En İyi Fiyat Garantisiyle Rekabeti Sınırlandıran Haller	82
2.2.1. Yatay Anlaşmalarda En İyi Fiyat Uygulamaları	84
2.2.1.1. Yatay Anlaşmaların Online Pazarda Görünümü	84
2.2.1.2. Yatay Anlaşmalar ile En İyi Fiyat Uygulamaları Arasındaki Bağlantı	86
2.2.1.3. Yatay Anlaşmalar Hakkında Önemli Bir Karar: U.S. v. Apple Davası.....	89
2.2.1.4. Yatay Anlaşmalardaki Sınırlamaların Alt Pazarlara ve Diğer Pazarlara Etkisi.....	92
2.2.2. Dikey Anlaşmalarda En İyi Fiyat Uygulamaları.....	95
2.2.2.1. Dikey Anlaşmalar Hakkında Verilen Önemli Kararların Değerlendirilmesi	96
2.2.2.1.1. Booking.com Kararı	96
2.2.2.1.2. Seyahat Acenteleri Kararı.....	98
2.2.2.1.3. Kitapyurdu Kararı.....	100
2.2.2.1.4. Hepsiburada Kararı	101
2.2.3. Uyumlu Eylemler Yoluyla En İyi Fiyat Uygulamaları.....	103
2.2.3.1. Uyumlu Eylem Kavramı	103
2.2.3.2. Uyumlu Eylem Kavramının En Çok Kayrılan Müşteri Koşulu ile Bağlantısı	107
2.2.3.3. Uyumlu Eylem Bakımından Önemli Kararların Değerlendirilmesi.....	110
2.2.3.3.1. Ethyl45 Kararı	110

2.2.3.3.2. E-Kitap (E-Books) Kararının Uyumlu Eylem Bakımından Değerlendirilmesi	111
2.2.4. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Yoluyla En İyi Fiyat Uygulamaları	114
2.2.4.1. Kavram olarak Hakim Durumun Kötüye Kullanılması... ..	114
2.2.4.2. Hakim Durumun Kötüye Kullanılması ile EKM Uygulamaları Arasındaki Bağlantı	115
2.2.4.3. AB ve Türkiye'deki EKM Uygulamalarının Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halleri Bakımından Değerlendirilmesi.....	116
2.2.4.4. Hakim Durum ile EKM Uygulamalarının Birlikte Ele Alındığı Önemli Kararların Değerlendirilmesi	118
2.2.4.4.1. Yemek Sepeti Kararı	118
2.2.4.4.2. Güncel Yemek Sepeti Kararı.....	119
2.3. Muafiyet Bakımından En İyi Fiyat Garantisi Hükümlerinin Değerlendirilmesi.....	120
2.3.1. Grup Muafiyeti.....	121
2.3.1.1. Türk Hukukunda Grup Muafiyeti Düzenlemesi.....	121
2.3.1.2. Hakim Durumdaki Teşebbüsler Bakımından Grup Muafiyeti Değerlendirmesi Nasıl Yapılmalıdır?	121
2.3.1.3. 2002/2 sayılı Tebliğ ve VBER'in Grup Muafiyeti ve EKM koşulu Bağlantısı Açısından İncelenmesi	122
2.3.1.3.1. 2002/2 sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirme..	122
2.3.1.3.2. VBER Bakımından Değerlendirme.....	125
2.3.1.4. EKM uygulamaları, alıcının yeniden satış fiyatına bir müdahale olarak değerlendirilebilir mi?	130
2.3.1.5. EKM uygulamaları, alıcının asgari satış fiyatına bir müdahale olarak değerlendirilebilir mi?	131
2.3.1.6. Grup Muafiyeti Bakımından Önemli Kararların İncelenmesi.....	132
2.3.1.6.1. Trendyol Kararı	132
2.3.1.6.2. Getir Yemek Kararı.....	134

2.3.1.6.3. Seyahat Acenteleri Kararı.....	136
2.3.1.6.4. Kitapyurdu Kararı.....	137
2.3.1.6.5. Hespiburada Kararı	137
2.3.2. Bireysel Muafiyet	138
2.3.2.1. Bireysel Muafiyet için Aranan 4 Şart	138
2.3.2.1.1. Rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaların, malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin, ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması	138
2.3.2.1.2. Tüketici faydasını beraberinde getirmesi	141
2.3.2.1.3. İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin tesis edilmesi.....	142
2.3.2.1.4. Rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.....	144
2.3.2.2. Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz uyarınca Bireysel Muafiyet Değerlendirilmesinde EKM Koşulları Bakımından Özellikle Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	145
2.3.2.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesinde Önemli Rekabet Kurulu Kararları	147
2.3.2.3.1. Hopi/Migros Kararı	147
2.3.2.3.2. Booking.com kararının Bireysel Muafiyet Şartları Bakımından Değerlendirilmesi.....	149
SONUÇ	153
KAYNAKÇA.....	161